

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/86/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217200628
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2217200628.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobkyne: Mgr. O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, S. W., proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 19. mája 2021, č.k. 11C/3/2017-105, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 127, § 132 a § 153 ods. 1 a 2 CSP, ako aj § 4 ods. 1 písm. a) a § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keď dospel k záveru, že žalobkyňa sa v prejednávanej veci domáhala náhrady škody voči štátu, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím na základe zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Pokiaľ chcela byť žalobkyňa v konaní úspešná, musela tvrdiť a preukázať existenciu základných predpokladov pre priznanie náhrady škody, ktorými sú existencia škody, nezákonné rozhodnutie a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím. V zmysle ust. § 127 a § 132 CSP, žalobca má povinnosť okrem iného pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy na ich preukázanie. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že jej škoda vznikla nezákonným rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda, ktorým bola uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu ... , proti ktorému podala odvolanie a neskôr bola ďalším rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda spod obžaloby oslobodená. Žalobkyňa v žalobe, resp. v ďalších podaniach nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie k preukázaniu výšky nemajetkovej ujmy. Navrhla vykonať dokazovanie výlučne rozhodnutiami vydanými v trestnom konaní, ktoré bolo možné považovať za dôkazy preukazujúce existenciu nezákonného rozhodnutia, prípadne príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím, ale neboli to dôkazy preukazujúce vzniknutú škodu, ktorú si žalobkyňa uplatnila vo výške 27.800 eur ako nemajetkovú ujmu. Súd uviedol, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, zaťažuje výlučne poškodeného. V spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, musí súd skúmať (na návrh žalobcu) existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Samotné trestné stíhanie (a

konanie) ukončené oslobodzujúcim rozsudkom hoci znamená samo o sebe pre poškodenú žalobkyňu určitú imateriálnu ujmu, ju nezbavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania peňažnej náhrady vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zo zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy tak, ako to ustanovuje osobitný zákon. Žalobkyňa v žalobe uviedla len všeobecné tvrdenia, ku ktorým nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie (ani vlastný výsluch), preukazujúce uplatnenú náhradu škody (nemajetkovej ujmy), pričom počas sporu mala možnosť doplniť svoje tvrdenia a podať návrhy na vykonanie (doplnenie) dokazovania, a to najmä po doručení vyjadrenia žalovanej k žalobe. Žalobkyňa však napriek argumentácii žalovanej, ktorá vo svojom vyjadrení poukazovala na nedostatky žaloby a návrhov na vykonanie dokazovania, zotrvala na svojich stanoviskách a na podnety žalovanej nereagovala. Žalobkyňa dôkazy k uplatnenému nároku nepredložila včas, dôkazy pripojené k žalobe nie sú dostatočné k preukázaniu nároku uplatneného žalobou, pričom do nariadenia pojednávania mala dostatok časového priestoru na predloženie dôkazov o vzniku a výške škody a na navrhnutie dôkazov o vzniku nemajetkovej ujmy, a preto súd v zmysle ust. § 153 CSP jej neumožnil ďalej predkladať a navrhovať dôkazy (ktoré mali byť súčasťou už podanej žaloby) a žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešnej žalovanej priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Primárne poukázala na skutočnosť, že v čase konania pojednávania (19.05.2021) sa pojednávania z objektívnych dôvodov, ktoré boli súdu prvej inštancie zo strany jej právneho zástupcu včas oznámené a riadne ospravedlnené, sa na predmetnom pojednávaní nemohol zúčastniť jej právny zástupca a rovnako ona z objektívnych dôvodov ospravedlnila na pojednávaní svoju neúčast'. Konajúci súd ospravedlnenie jej právneho zástupcu neakceptoval a pojednávanie dňa 19.05.2021 uskutočnil bez prítomnosti jej právneho zástupcu napriek tomu, že nesúhlasila, aby sa pojednávalo bez prítomnosti jej právneho zástupcu. Týmto súd porušil zásadu na spravodlivý súdny proces a zásadu rovnosti strán. Podanou žalobou spolu s priloženými prílohami preukázala dôvodnosť svojich tvrdení uvedených v žalobe. Samotné trestné konanie, ktoré sa viedlo voči jej osobe, značne ovplyvnilo jej osobný a profesný život. Trestné konanie vedené proti nej znamenalo prakticky skončenie jej podnikateľských aktivít. Subjektívny pocit nespravodlivosti, ktorý pociťovala počas celého trestného konania, bol jednoznačne preukázaný oslobodzujúcim výrokom konajúceho súdu dňa 04.02.2013 v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu. Predloženými listinnými dôkazmi je nesporne preukázané, že sú splnené všetky zákonné podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Poukázala na to, že na pojednávaní nemohla uplatniť všetky dôkazy, ktoré by odôvodňovali dôvodnosť podanej žaloby práve z dôvodu zamietavého postoja súdu prvej inštancie o neodročení pojednávania na iný termín na základe jej žiadosti. Namietla, že súd prvej inštancie opomenul v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, že v danom prípade nebola aplikovaná tzv. zákonná koncentrácia konania. V zmysle § 366 CSP jej ako žalobkyňi bolo znemožnené použiť prostriedky procesného útoku v konaní pred súdom prvej inštancie a ona ako žalobkyňa ich bez svojej viny nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a nemohla ich ani pri vynaložení najväčšej snahy použiť pred prvoinštančným súdom. Uviedla, že povinnosť nahradiť škodu je zakotvená v každom právnom systéme, pričom uvedená povinnosť vzniká ako sekundárna, čiže následná povinnosť tomu subjektu, ktorý porušil primárnu povinnosť, ktorá mu vyplýva či už zo zákona, alebo z inej právnej skutočnosti.

4. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Podľa jej názoru vymedzenie odvolacích dôvodov zo strany žalobkyne nie je postačujúce pre vecné prejednanie podaného odvolania, nakoľko každý odvolací dôvod je potrebné identifikovať, to znamená uviesť, v akom konkrétnom pochybení odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Upozornila na to, že žalobkyňa nebola pred súdom prvej inštancie právne zastúpená, a teda nedôvodne v odvolaní namieta postup súdu prvej inštancie spočívajúci v neospravedlnení jej právneho zástupcu na pojednávaní nariadenom na 19.05.2021. Poukázala na to, že všetky žalobkyňou navrhované a súdu prvej inštancie predložené listinné dôkazy len preukazovali, že trestné konanie vo veci žalobkyne ako obvinenej prebiehalo. Žalobkyňa ako v žalobe, tak ani v replike nielenže nepredložila žiaden dôkaz, ale súdu prvej inštancie ani len nenavrhol vykonanie akéhokoľvek dôkazu preukazujúceho oprávnenosť a opodstatnenosť žalobkyňou požadovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa v stanovenej sudcovskej lehote nesplnila povinnosť tvrdenia, čo znamená, že na jej prípadné ďalšie tvrdenia, ktoré neuviedla a nové predložené dôkazy, súd nemal v

zmysle § 167 ods. 3 CSP prihliadať. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.02.2019, sp. zn. 3 Obdo 43/2018, ako aj uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 15.11.2018, sp. zn. II.ÚS 530/2018. Záverom poukázala na to, že žalobkyňa vedie so žalovanou obdobný spor na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/11/2019, kde bola žaloba žalobkyne zamietnutá a rozsudkom zo dňa 13.01.2020, č.k. 12C/11/2019-96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.04.2021, č.k. 25Co/55/2020-154 práve z dôvodu, že žalobkyňa ani v tomto konaní nepredložila, a ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11C/3/2017 je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej voči žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

8. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len skonštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd k dôvodom obsiahnutým v rozhodnutí súdu prvej inštancie dopĺňa nasledovné:

9. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednaní veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Pritom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP (ako aj odvolania podľa §

365 ods. 1 písm. b/ CSP). Zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo strane sporu znemožnené uskutočňovanie jej patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/2004).

14. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal tým, či postupom súdu prvej inštancie, ktorý vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 19.5.2021 napriek ospravedlneniu žalobkyne (resp. ospravedlneniu jej právneho zástupcu) došlo porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý strany sporu žiada o odročenie pojednávania (§ 183 CSP), súd posudzuje vždy s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Aj keď strana sporu vo svojej žiadosti uvedie dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je stranou sporu uplatnený k procesnej obštrukcii s cieľom bezdôvodného predlžovania súdneho konania, a tým aj zvyšovaniu trov s tým spojených, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, ktorou je súdne konanie ovládané. Povinnosťou súdu (okrem iného) je tiež pripraviť pojednávanie tak, aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní (§ 157 ods. 1 CSP), teda aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Aj podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušeniu práva strán na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, samozrejme nie na úkor porušovania práva strán sporu na spravodlivý proces, ktorý zahŕňa aj právo na právnu pomoc. Práve preto súd musí vždy zvážiť všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

16. Odročenie pojednávania má byť výnimočným procesným úkonom súdu, ku ktorému môže dôjsť len z dôležitého dôvodu. Pri zvažovaní súdu o odročení pojednávania je rozhodujúcim časové hľadisko, kedy sa strana dozvedela o nariadení pojednávania, kedy sa dozvedela o existencii dôvodu na odročenie pojednávania, či dôvod, ktorý strana uplatnila pre odročenie pojednávania, je dôležitý, či tento dôvod oznámila súdu včas, resp. či existuje objektívna okolnosť, ktorá jej bránila v tom, aby tento dôvod súdu oznámila včas.

17. Právo byť v konaní pred súdom zastúpený advokátom je garantované Ústavou SR ako súčasť práva na súdnu a inú ochranu (§ 47 ods. 2 Ústavy SR). Súd je povinný umožniť strane realizáciu tohto práva poučením podľa § 160 ods. 1 a 2 CSP.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd postupoval správne v súlade s Civilným sporovým poriadkom, pokiaľ vec prejednal a rozhodol na nariadenom pojednávaní dňa 19.05.2021. Bolo potrebné prihliadnuť na to, že najskôr bol vo veci nariadený termín pojednávania na deň 19.04.2021, pričom predvolanie bolo žalobkyňi doručené dňa 10.03.2021. Tento termín bol z dôvodu pandemických opatrení zrušený a bol nariadený nový termín na deň 19.05.2021, pričom predvolanie bolo žalobkyňi doručené dňa 14.04.2021. Bez toho, aby bolo súdu v zmysle § 92 ods. 1 CSP doručené písomné splnomocnenie udelené žalobkyňou advokátovi Mgr. H. O. tento súdu mailom dňa 17.05.2021 ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' žalobkyne na nariadenom pojednávaní z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde Žilina, pričom žalobkyňa nesúhlasí so substitúciou a trvá na jeho osobnej účasti. Súd Mgr. O. mailom dňa 18.05.2021 oznámil, že pojednávanie odročené nebude, pretože žiadosť o odročenie nebola podaná bezodkladne a je bez dôležitého dôvodu, nakoľko žalobkyňa mala dostatok času na zabezpečenie právneho zastúpenia, a tiež poukázal na to, že v spise sa nenachádza udelené splnomocnenie. Následne bolo súdu mailom dňa 18.05.2021 doručené ospravedlnenie žalobkyne z rovnakého dôvodu, bez doloženia splnomocnenia.

19. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil dôvod uvádzaný žalobkyňou na odročenie pojednávania ako dôvod nie dôležitý, nakoľko žalobkyňa mala dostatok času na zvolenie právneho zástupcu, keď predmetné konanie začalo dňa 16.01.2017, zástupcu si mohla zvoliť kedykoľvek počas konania, neurobila tak ani pri doručení predvolania na pojednávanie dňa 19.04.2021 (10.03.2021), ani pri doručení pojednávania dňa 19.05.2021 (14.04.2021) a z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by tak urobila doposiaľ, keď v spise sa stále nenachádza splnomocnenie žalobkyne udelené Mgr. O.,

prípadne inému zástupcovi. Nebol teda ani preukázaný dôvod, pre ktorý žiadala žalobkyňa pojednávanie odročiť.

20. Nebolo možné vytnúť súdu prvej inštancie, že žalobkyňu v rozpore s ustanovením § 183 ods. 4 CSP neupovedomil, že dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý (keď uvedené urobil vo vzťahu k údajnému právnomu zástupcovi, ktorého zastupovanie nebolo v spore preukázané), nakoľko táto si vo svojom podaní o odročenie pojednávania nespĺnila svoju povinnosť, a to v podaní uviesť svoje telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju bolo možné upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania. Svojím konaním (nekonaním) a predovšetkým absenciou kontaktných údajov v predmetnom podaní, tak súdu prvej inštancie znemožnila bezodkladne ju upovedomiť o tom, že dôvod ňou uvádzaný na odročenie pojednávania nie je dôležitý. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie svojím procesným postupom neznemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2020, sp.zn. 2Cdo/84/2020).

21. Ďalej odvolateľka namietala uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania.

22. Už samotnými pojmami procesný útok a procesná obrana zákonodarca zdôrazňuje kontradiktórnosť procesného postavenia protistrán v sporovom konaní. Ustanovenia § 149 až 154 CSP predstavujú inštitucionálne prehĺbenie sporovosti konania upraveného v Civilnom sporovom poriadku, pričom ich cieľom je prispieť k zefektívneniu, zrýchleniu a zhospodárneniu sporového konania. Nová právna úprava v ust. § 150 zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nespĺnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 CSP) alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 CSP). Koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania a tvorí jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového poriadku, a to s princípom arbitrárneho poriadku.

23. Podľa § 153 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (ods. 1). Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (ods. 2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (ods. 3).

24. Podstata koncentrácie sporového konania spočíva v tom, že strana môže efektívne uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany iba v určitom časovom úseku, ktorý vymedzuje zákon (zákonná koncentrácia) alebo na základe zákona sudca (sudcovská koncentrácia). Pokiaľ ide o konanie na súde prvej inštancie, zotrváva zákonná koncentrácia konania na pôvodných východiskách a umožňuje strane uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie (§ 154 CSP). Na sporové strany sa však súčasne vzťahuje povinnosť uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, pričom táto všeobecná podmienka sa nepovažuje za splnenú, ak tieto prostriedky mohla strana predložiť už skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 ods. 1 CSP). Sudcovská koncentrácia sporového konania sa v danej súvislosti prejavuje tým, že na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neboli predložené včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (§ 153 ods. 2 CSP). Sudcovskej koncentrácii teda dominuje individuálne vyhodnotenie procesnej situácie sudcom, s osobitným zameraním na procesnú aktivitu sporovej strany a efektívne, zodpovedné a starostlivé plnenie povinností súvisiacich s vedením sporu. Za predpokladu, že súd sporovú stranu "sankcionuje" tým, že na prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany v rámci sudcovskej koncentrácie neprihliadne, je osobitne povinný uviesť danú skutočnosť v odôvodnení meritórneho rozhodnutia (§ 153 ods. 3 CSP).

25. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedených záverov postupoval, svoj postup i dostatočným spôsobom odôvodnil, pričom záverom, ku ktorým súd dospel, nemožno nič vytknúť a odvolací súd na ne v podrobnostiach odkazuje (najmä body 13. a 14. odôvodnenia).

26. Pokiaľ aj odvolateľka v odvolaní poukazuje na to, že sú tu prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, a to bez jej viny (§ 366 písm. d/ CSP v spojení s § 365 ods. 1 písm. g/ CSP), tak je potrebné odvolateľke vytknúť, že žiadnym spôsobom tieto prostriedky procesného útoku v odvolaní nešpecifikuje. Aj napriek tomu by však s prihliadnutím na vyššie uvedené bolo potrebné dospieť k záveru, že neboli uplatnené z viny odvolateľky.

27. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať, čo vyplýva i z konštantnej judikatúry (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.).

28. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a rovnako potvrdil rozsudok i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

30. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).